

Nieuwsbrief

Bibliotheekservice Fryslân

*Nieuwsbulletin voor het
Fries Bibliotheken Netwerk*

Kenniscentrum

Oproep

Willen alle collega's die de Nieuwsbrief BSF ontvangen op de verzendlijst nakijken of er nog oude e-mailadressen van zichzelf of collega's instaan? Van een aantal collega's krijgen we de opmerking binnen dat ze de nieuwsbrief niet of niet meer ontvangen, dat zou kunnen liggen aan oude adressen in de verzendlijst. We hebben inderdaad gezien dat een aantal bibliotheken nog met hun oude adres erin zitten (v.n. van Cluster Súd) en deze al aangepast. Mochten jullie er nog fouten in tegenkomen dan wil ik dat graag van jullie horen. Alvast hartelijk dank.

E-mail graag naar l.visser@bfrl.nl

Congres DB Update - 25 maart 2010 - WTC Rotterdam

Na een tijdrovende treinreis met veel vertragingen lukte het nog net om bij de eerste spreker van het DB-update congres aan te sluiten. Helene Blowers stak van wal met een boeiend verhaal over trends, bibliotheken en digitale ontwikkelingen. Natuurlijk ging het over de opkomst van het e-book en e-readers, een niet te remmen ontwikkeling met dagelijkse vernieuwingen, veel onduidelijkheden, maar met vooral bedreigingen en kansen voor bibliotheken. Augmented reality; de mogelijkheid om met behulp van onze draagbare apparatuur zoals laptops en smartphone's direct extra informatie op te vragen, die voor de gebruiker relevant is. Layar is de meest bekende applicatie die dit aanbiedt (<http://webwereld.nl/nieuws/60131/nederlandse-layar-integreert-web-en-omgeving.html>). Naast enkele andere trends zoals 3d printing en printing on demand was vooral ook veel aandacht voor de digitale informatiekloof. Een gebied waarin de bibliotheek zijn nieuwe rol kan waarmaken op het terrein van informatievaardigheid, waarheids(h)erkenning, signaleren van actualiteit, informeel taalgebruik, automatische informatieverzameling en redigeren van nieuws. Hay Kranen vertelde over Wikimedia en de erkenning van verzamelde informatie bij Wikipedia. De komende tijd wordt ingezet om leerkrachten te overtuigen dat Wikipedia betrouwbare informatie redigeert. Rosemie Callewaert vertelde over de organisatie achter Zoeken.bibliotheek.be; een formule waar we hier in Nederland alleen nog over praten draait in België al volop. Een voorbeeld van hoe je collecties op internet goed zichtbaar kunt maken en de constatering dat door publiek gegenereerde content toch nog vrij marginale resultaten opleverde.

Inhoud

nummer 8 - 20 april 2010

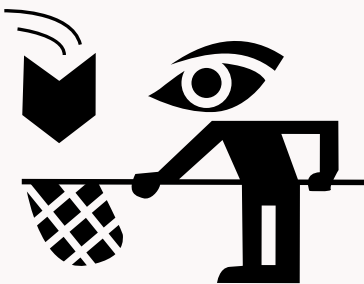
Friese Zoek&Boek cijfers verdubbeld	pag. 2
Friese Provinciale Voorleeswedstrijd	pag. 3
Nieuws van de Kennisbank	pag. 3
Fryslân Lêst Syn Toppers	pag. 6
Informatie-ochtend leesgroepen	pag. 6
Website Friese literatuur: Sirwy.nl	pag. 6
Spam	pag. 6

Na de pauze waren er workshops over e-books in Nederland van Jeroen van Beijnen (Cubiss) en Chris Vleugels en Stijn Bannier over de multitouch techniek en mogelijke toepassingen. John Blyberg vertelde over SOPAC2.0; een catalogus volgens opensource standaarden en de resultaten tot nu toe. Een oproep aan bibliotheken om snel in te springen op deze ontwikkelingen om de boot niet te missen. Hans van Dijk (Biblionet Groningen) maakte melding van het Kristalisatie project Datawarehouse; een project om de managementinformatie infrastructuur uit te werken met de nadruk op beschrijving van een gemeenschappelijk datamodel. Anders gezegd meer structuur in alom gebruikte statistiekgegevens en processen. Irmgard Bomers en Enno Meijers meldden ons het ontstaan van de Bibliotheekfederatie, als voorwaarde om de collectie Nederland voor alle bibliotheken en gebruikers toegankelijk te maken. Het accent ligt op een universele manier van identiteitsmanagement, vergelijkbaar met de KB waar men in een pilot Digid gebruikt om de koppeling van bestanden te realiseren. Bovenstaand is slechts een samenvatting met enkele accenten. Voor geïnteresseerden zijn de presentaties te bekijken/lezen op de website van uitgeverij Essentials:

<http://essentials-media.matchpoint.nl/index.php?item=746>

Presentaties #dbup10 staan online! <http://tinyurl.com/yambz9x> 7:20 AM Mar 29th via Seismic

Info: Henk Jonker, Bibliotheekservice Fryslân – Kenniscentrum, tel.: 058-2847713, e-mail: h.jonker@bfrl.nl

Friese Zoek&Boek cijfers verdubbeld in maart

Het aantal ingediende aanvragen is nog steeds stijgende. In Friesland steeg dit van ruim 300 aanvragen in februari naar 600 in maart. Zowel in Friesland, Bollenstreek en Netwerk Zuid-Holland speelde de komst van de nieuwe provinciale Aquabrowser hierin een duidelijke rol. Wij zijn benieuwd naar het vervolg.

Provincie	Ingediende aanvragen januari	Ingediende aanvragen februari	Ingediende aanvragen maart	Vershil feb-mrt	Overgedragen aan CDR (feb)	Overgedragen aan CDR (mrt)
Drenthe	0	0	0	nvt	nvt	nvt
Groningen	165	190	152	-38	67	59
Friesland	366	324	600	276	15	11
Zeeland	470	523	424	-99	39	108
Limburg	636	673	729	56	31%	50
Utrecht	510	565	484	-81	3	5
Gelderland	821	836	832	-4	53	42
Zuid-Holland	869	1105	2324	1219	91	180
Noord-Holland	1038	1157	1328	171	27	27
Noord-Brabant	1522	1414	1478	64	31	24
Overijssel	4687	5132	5042	-90	977	1028
Flevoland	5384	5744	5115	-629	481	211
Totaal	16468	17663	18508			
Bibliotheken > 750 aanvragen per maand						
Dronten	1058	957	1053	96	17	15
Emmeloord	944	1016	1040	24	80	38
Lelystad	1051	1106	1029	-77	80	54
Almere stad	740	935	343		200	33
Deventer	1098	1086	1137	51	322	318
Hengelo	772	775	688	-87	122	51
Zwolle		750	817	67	248	249

Contactpersoon: Henk Jonker, e-mail: h.jonker@bfrl.nl, tel.: 058-2847713

Esther de Leeuw wint Friese Provinciale Finale van de zeventiende Nationale Voorleeswedstrijd

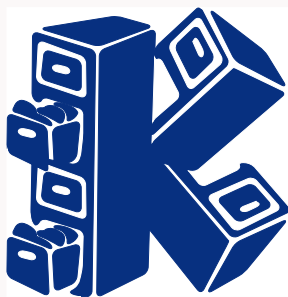
Esther de Leeuw van OBS de Twa Fisken uit Grou heeft de Friese Provinciale Finale van de Nationale Voorleeswedstrijd gewonnen. Deze wedstrijd vond plaats op dinsdag 13 april in Theater het Posthuis in Heerenveen.

Esther zal Fryslân vertegenwoordigen tijdens de Landelijke Finale op 19 mei in Utrecht. Wellicht wordt zij landelijk kampioen! Vanaf 14.15 uur streden 9 kandidaten om de titel: Voorleeskampioen van Fryslân.

Aangemoedigd door hun supporters werden de deelnemers om de beurt door de Baukje Fennema van Theater Ithaka als 'Mare Takke' naar voren gehaald en kort aan het publiek voorgesteld door middel van een door haarzelf geschreven gedicht. Vervolgens las ieder een fragment voor uit een zelf gekozen boek. Terwijl 'Mare Takke' in de pauze het verhaal van de Wolkenvrouwen vertelde dat meegespeeld werd door een aantal finalisten, trok de jury, die bestond uit Christien van der Meulen, Jeugd- en schoolbibliothecaris bij Bibliotheken Noordoost Fryslân, Geartsje de Vries, Programmamaker Skoalleradio bij Omrop Fryslân en Sander Balk, Variété artiest en ervaren presentator van de voorrondes van de voorleeswedstrijd zich terug. Er werd gelet op zaken als uitspraak, verstaanbaarheid en tempo, contact met het publiek en of de sfeer van het fragment werd overgebracht. Na een spannend halfuurtje werd het verlossende woord door juryvoorzitster Geartsje de Vries uitgesproken. De prijzen werden uitgereikt door Marije Plat, de Friese winnares van vorig jaar.

Eerste prijswinnares Esther de Leeuw las een spannend fragment voor uit het boek 'Hou je taai' van Lieneke Dijkzeul. De jury vond dat zij een mooi afgerond fragment voorlas. Ze wist de sfeer van het verhaal goed over te brengen, las voor met een heldere, duidelijke stem en had een goed contact met het muisstille publiek. Esther is één van de 12 deelnemers op de Landelijke Finale die 19 mei a.s. in Vredenburg Leidsche Rijn in Utrecht gehouden wordt tijdens De Nationale Voorleeswedstrijd. De tweede prijs ging naar Anna Hoekstra van CBS de Twine uit IJlst, en de derde prijs was voor Demi Schadenberg van de Prins Johan Frisoschool uit Harlingen.

Contactpersoon: Janneke Straatsma, e-mail: j.straatsma@bfrl.nl, tel.: 058-2847721

Nieuws van de Kennisbank

G!DS

In de Kennisbank was een aantal documenten gepubliceerd over G!DS en Handboek van de Samenleving. Deze documenten zijn gecontroleerd op actualiteit en verouderde zijn verwijderd. Ook is een aantal nieuw documenten toegevoegd in de documentgroepen Digitale Bibliotheek en Nieuwsbrieven. Zie hieronder voor een opsomming.

Tresoar

Vanaf februari 2010 worden persberichten van Tresoar in de Kennisbank gepubliceerd. U vindt een opsomming hiervan onder het kopje Nieuwsbrieven. Het gaat veelal om informatie die slechts korte tijd actueel is, ze worden tijdig uit de Kennisbank verwijderd.

DVO's

Met ingang van 16 februari 2010 zijn alle DVO's met eventuele bijlagen ondergebracht in een nieuwe documentgroep met dezelfde naam.

Beleidsplannen

In Kennismanagement / Bibliotheekvernieuwing is een aantal beleidsplannen van clusters gepubliceerd. Zie hieronder.

Wist u dat:

- U uw reactie kunt toevoegen aan een document? Klik op Nieuwe reactie onderaan het document als u een nieuwe reactie wilt toevoegen of op Reageer op deze reactie als u op een geplaatste reactie wilt reageren. Op deze manier kunt u deelnemen aan een discussie over een document.

- U een memo kunt toevoegen aan een document? Klik op het Memo-icoontje bovenaan het document, daarna op Wijzigen, vul uw opmerking in en klik ten slotte op Opslaan. U kunt deze memo gebruiken om bijvoorbeeld de redacteur Kennisbank te wijzen op een verouderd document.

Nieuw in de Kennisbank

Hieronder vindt u een opsomming van de in de periode 5 november 2009 t/m 14 april 2010 nieuw toegevoegde documenten. U kunt ze vinden op <http://xs.bfrr.nl/> als u inlogt met uw gebruikersnaam en wachtwoord.

Digitale bibliotheek

- G!DS Friesland
- G!DS - Informatie voor organisaties
- G!DS - Informatie voor gemeenten
- G!DS - Informatie voor bibliotheken
- Internetplatform Drenthe van start - Nieuwe impuls culturele en recreatieve sector Drenthe
- G!DS - de sociale culturele kaart van de openbare bibliotheek
- Conclusies e-boeken en e-readers

Diversen / Overige

- Richtlijnen voor het werk bij uitbraak Mexicaanse griep

HRM

- WW-rechten werknemers B3-instellingen
- P&O updates 24 september 2009 t/m 30 december 2009
- Achtergrondinformatie behorende bij P&O update van 30 november 2009
- HR Trends 2009-2010 - Het grootste onderzoek onder interne en externe HR- en salarisprofessionals in Nederland naar de HR-functie, de HR-afdeling, de HR-dienstverlener en de beloning en waardering, inclusief de verschillen tussen man & vrouw en profit & non profit
- Bedragen minimumloon per 1 januari 2010
- Dit zijn de wijzigingen voor P&O in 2010

Jeugd- en schoolbibliotheekwerk

- Notulen Overleg Portefeuillehouders Voortgezet Onderwijs Clusters en KC Schoolmediatheekwerk 23 maart 2009
- Notulen Overleg Portefeuillehouders Voortgezet Onderwijs Clusters en KC Schoolmediatheekwerk 15 september 2009
- Notulen Overleg Portefeuillehouders Jeugd Clusters en KC Schoolmediatheekwerk 9 september 2009

Kennismanagement / Bibliotheekvernieuwing

- Naar een nieuwe bibliotheekwet - Proeve van een wettelijke regeling voor het openbare bibliotheekwerk
- Alleen werken in Bibliotheken Noordwest Fryslân
- Meerjarenplan BSWF 2008 2010
- Beleidsplan SBMF 2009 2012
- Strategie en beleid BNOF 2009 2012
- Projectgroep Bibliotheekinnovatie (URL)
- Beleidsplan BZOF 2010 2013_op volle toeren
- Waarom de bibliotheek?
- Jaarverslag 2009 Vereniging van Openbare Bibliotheken
- Bibliotheekcharter 2010-2012
- Beleidsplan 2009 - 2012 Bibliotheken NoordWest Fryslân - Definitieve versie
- 'Súd op Koers' - Beleidsplan Bibliotheken Súd Fryslân - 2010-2013
- De onbemande bibliotheek - een inleiding
- De onbemande bibliotheek in Ewijk
- Relevant voor de klant - Strategie en beleid van de Stichting Openbare Bibliotheken Noordoost Fryslân 2009 - 2012 + Samenvatting
- Inwonertal Friesland december 2009
- Informatie- en Kennispunt Fryslân

- Mogelijkheden en opportuniteiten van bibliotheekinnovatie
- Kwantitatieve fase

Media en Logistiek

- Opgave van de in 2009 door NBD/Biblion gefactureerde gemiddelde boekprijzen en de gefactureerde gemiddelde prijzen van een selectie van audiovisuele producten

Nieuwsbrieven:

- Súdwestster - Extra editie Nederland Leest! - December 2009
- Súdwestster – november 2009 t/m maart 2010
- Nieuwsbrief Bibliotheekservice Fryslân BSF nr. 21 t/m 23, 2009, nr. 1 t/m 7, 2010
- Windkracht 7 - Nieuwsbrief Bibliotheken Noordwest Fryslân, Jaargang 7 Nr. 56 t/m 58
- Triool - nieuwsblad voor medewerkers van bibliotheken midden fryslân, nr. 97 t/m 107
- Nieuwsbrief voor de Toekomst, 43 t/m 50 - Vereniging van Openbare Bibliotheken
- Stichting Lezen & Schrijven – Nieuwsbrieven (URL)
- Nieuwsbrief Nieuw Bibliotheekwerk, nr. 11, jaargang 9, november 2009 t/m nr. 3, jaargang 10, maart 2010
- BEZIG ZIJN - Nieuwsbrief van de bibliotheek voor activiteitenbegeleiders in zorgcentra - Najaar 2009, Voorjaar 2010
- VO NIEUWSBRIEF - Informatie vanuit de openbare bibliotheken* voor mediathecarissen en/of docenten in het Voortgezet Onderwijs. Voorjaar 2010
- Kultuerfilter februari, maart, april 2010 Voortgezet Onderwijs – Nieuws
- Kultuerfilter februari, maart, april 2010 basisonderwijs – Nieuws
- Nieuwsberichten Vereniging van Openbare Bibliotheken / maart 2010
- Nieuwsbrief G!DS maart 2009, april 2009, september 2009, januari 2010, maart 2010
- Trendrapport, editie 8, dec. 2009
- Nieuwsbrief scholen Fryslân nr. 1 - 2010
- Tresoar webnieuws jrg. 6, nr. 3 en jrg. 7, nr. 1
- Persberichten Tresoar, Fries Historisch en Letterkundig Centrum, Leeuwarden
- 14 april 2010: Friese geschiedenis gevangen in papier: tentoonstelling in Tresoar
- 13 april 2010: Collectie van het Verzetsmuseum nu volledig bij Tresoar
- 9 april 2010: Avond van de Oudheid op 14 april in Tresoar
- 7 april 2010: Start nije Fertelbus yn Drachten en Goutum
- 6 april 2010: Nacht van de Filosofie Fryslân 2010
- 1 april 2010: Frijende kikkerts
- 22 maart 2010: Halve finale Grote Ken-Je-Klassiekenquiz bij Tresoar, 27 maart
- 19 maart 2010: De Fryske Berneboekesjuery is los
- 2 maart 2010: Nieuwe kaatsfilms op www.kaatshistorie.nl
- 1 maart 2010: Tentoonstelling met unieke foto's van Gerard Kornelis van het Reve in Tresoar
- 22 februari 2010: 18-25 april Tweede Jiddisch Festival Leeuwarden, inschrijving workshops geopend!
- 17 februari 2010: Nieuw onderzoek naar Friesland in de jaren '60/ Nij ûndersyk nei Fryslân yn de jierren '60
- 2 februari 2010: Fotowedstrijd Fryslân anno 2010

Themadossier mediawijsheid

- Hoe verder na 23 dingen? - Een inventarisatie van toepassingen, varianten en aanvullingen

Contactpersoon: Roelf Oving, e-mail: r.oving@bfrl.nl, tel.: 058-2847738

Fryslân Lêst Syn Toppers

Op vrijdag 9 april ging de campagne voor leesbevordering Friese literatuur van start. Het boek 'Frijende Kikkerts' van Hylkje Goïnga werd uitgedeeld op een aantal plaatsen in de provincie. Intussen hebben alle biebs (ook de eilanden) een ingewerkt exemplaar ontvangen (de grotere biebs 2 of 3 stuks). Deze titel wordt ook opgenomen in het speciale 'Fryske bonusaanbod' voor de Leesgroepen 2010-2011. Bezoekers van de leesgroepenochtend (zie hierna) kregen ook een exemplaar mee en het boek wordt uitgedeeld tijdens de literaire 'Hylkje Jûn', op 19 april in de bieb van Sneek. Meer info op www.flst.nl De roman 'Frijende Kikkerts' is speciaal voor deze actie herdrukt, in een oplage die hoger is dan de meeste hedendaagse Friese boeken. En toch zijn inmiddels al bijna op...

Druk bezochte ochtend voor leesgroepen

Op dinsdag 13 april vond de jaarlijkse informatie-ochtend voor de leesgroepen plaats. We hadden dit keer 250 aanmeldingen en moesten helaas mensen teleurstellen, door het instellen van een maximum aantal per leesgroep. De zaal was tot de nok gevuld met 135 geïnteresseerde bezoekers. De spreker Douwe Draaisma (zie foto) hield een lezing over 'Tijd, geheugen en ouderdom' en las voor uit eigen werk. Het sloot naadloos aan op de doelgroep... Ook werd informatie verstrekt over de campagne FLST. Iedereen kreeg een exemplaar van het boek 'Frijende Kikkerts' mee en er waren speciale kikkerchocolaatjes bij de koffie. De bezoekers en de bibliotheken ontvangen -zoals gebruikelijk- weer een verslag van deze ochtend.

Website Friese literatuur: Sirkwy.nl

Onlangs lanceerde Tresoar www.sirkwy.nl als DE website voor de Friese literatuur. Gevuld met boekbesprekingen, leesverslagen en allerlei achtergrondinformatie. De komende jaren zal deze website verder worden uitgebouwd, tot een volwaardig digitaal archief met interactieve functies. Nu al kunnen lezers op zoek gaan naar interessante literatuur, van alles te weten komen over schrijvers, zelf recensies schrijven of anderen deelgenoot maken van hun mening over een bepaalde titel. Op de website staan ruim 80 Friese titels, die nu online kunnen worden gelezen. Daarnaast is van 50 titels een POD versie te bestellen, die tevens in de boekhandel verkrijgbaar zal zijn.

Friese berichten ingezonden door: Symen Schoustra, tel.: 058-2847723, e-mail: s.schoustra@bfrl.nl

ICT

Spam

Van tijd tot tijd komen er weer allerlei mailtjes van 'banken' en andere instellingen die plotseling een probleem hebben ontdekt met een rekening. Of je even opnieuw in wilt loggen. Vaak zijn deze mailtjes goed gecamoufleerd en voorzien van logo's van ING Bank, PayPal, Ebay of andere instellingen waar online betalingsverkeer mogelijk is. Toch zijn deze 'scams' eenvoudig te herkennen. Let vooral op de inhoud van de tekst: die is doorgaans door een vertaalmachine omgezet van een exotische taal (oost-europese bijv.) naar het Nederlands, en dan op een soms lachwekkende manier. Zinsbouw, grammatica: niets klopt. Verder is het zo dat geen enkele betalingsinstantie zoals een bank ooit online om bevestiging van rekeningnummers, inlognaam of wachtwoord zal vragen. Als er toch doorgelinkt wordt naar zo'n site (wat wij NIET aanraden!) komt er een inlogscherf, waar willekeurig welke gegevens

dan ook bij naam en wachtwoord ingevuld kunnen worden. Zo'n site zal dan nooit een melding geven 'combinatie gebruikersnaam en wachtwoord onbekend' maar gewoon doorgaan alsof dit een bekende naam is!!

Nogmaals: echte bankinstellingen sturen NOOIT e-mails met verzoek om aanpassing van gegevens!!!

Bij twijfel: altijd even Helpdesk ICT (058-2847766) bellen!!

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Bibliotheekservice Fryslân en heeft tot doel het informeren van de openbare bibliotheken in Fryslân over de ontwikkelingen binnen Bibliotheekservice Fryslân en de bibliotheekwereld in zijn geheel.

Redactie:	Ludi Visser, Bibliotheekservice Fryslân, Kenniscentrum, l.visser@bfrl.nl, 058-2847778
Opmaak:	Sietse Kingma, Bibliotheekservice Fryslân, DTP / Studio, s.kingma@bfrl.nl, 058-2847731
Verschijning:	Elke twee weken.
Volgende editie:	4 mei 2010 (kopij inleveren uiterlijk 12 uur de vrijdag ervóór)
Digitaal abonnement:	Stuur een mailtje naar l.visser@bfrl.nl

